

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1958

Vyhlásené: 28.03.1958

Časová verzia predpisu účinná od: 01.04.1978

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

8

Vyhláška ministra zahraničných vecí

z 3. marca 1958

o Zmluve medzi Československou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o úprave režimu na štátnych hraniciach so Záverečným protokolom

Dňa 13. októbra 1956 bola v Prahe dojednaná Zmluva medzi Československou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o úprave režimu na štátnych hraniciach so Záverečným protokolom.

Národné zhromaždenie prejavilo so Zmluvou so Záverečným protokolom súhlas 5. júla 1957 a prezident republiky ju ratifikoval 19. decembra 1957. Ratifikačné listiny boli vymenené v Budapešti 10. februára 1958.

Podľa svojho článku 27 ods. 1 Zmluva so Záverečným protokolom nadobudla účinnosť 10. februára 1958.

České znenie Zmluvy so Záverečným protokolom sa vyhlasuje v Prílohe Zbierky zákonov.)

David v. r.

ZMLUVA medzi Československou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o úprave režimu na štátnych hraniciach

Československá republika a Maďarská ľudová republika prajúc si náležite upraviť poriadok na hraniciach medzi obidvoma spriatelými štátmi, sa rozhodli o tom dojednať Zmluvu.

Za tým účelom vymenovali svojich splnomocnencov, ktorí si vymenili plnomocenstvá, ktoré boli zistené v poriadku a náležitej forme, a dohodli sa takto:

Hlava I

Čiara štátnych hraníc a udržiavanie hraničných znakov

Článok 1

(1) Štátne hranice medzi Československou republikou a Maďarskou ľudovou republikou určuje článok 1 ods. 4 písm. b) a c) Mierovej zmluvy uzavretej v Paríži 10. februára 1947, Záverečný protokol o prácach Rozhraničovacej komisie utvorenej zo zástupcov československej a maďarskej vlády v zmysle článku 1 ods. 4 písm. d) Parížskej mierovej zmluvy, podpísanej v Bratislave 22. decembra 1947 a Záverečný protokol o rokovaniach medzi delegáciou vlády Československej republiky a delegáciou ministerskej rady Maďarskej ľudovej republiky o úprave drobnejších porúch československo-maďarských štátnych hraníc, podpísanej v Bratislave 6. júna 1952.

(2) Čiara štátnych hraníc sa v tejto Zmluve označuje v ďalšom slovami „hraničná čiara“. Hraničná čiara vyznačená v medzinárodných zmluvách uvedených v článku 1 tvorí hranice na povrchu zeme a v smere zvislom nad zemou i pod zemou.

Článok 2

(1) Na suchom úseku prebieha hraničná čiara spravidla čiarou priamou od jedného po druhý hraničný znak.

(2) Na suchom úseku, kde hraničná čiara sleduje čiaru niektorého terénneho tvaru alebo predmetu (odtrž, priekopa, rokľa, cesta a pod.), prebieha hraničná čiara spravidla stredom tohto terénneho tvaru alebo predmetu čiarou priamou, lomenou alebo krivou.

(3) Na vodnom úseku prebieha hraničná čiara stredom koryta nesplavných riek, kanálov alebo potokov, na splavných riekach potom sleduje strednú čiaru hlavného plavebného koryta za nízkej plavebnej hladiny.

(4) Podrobný priebeh hraničnej čiary je určený v hraničných technických dokumentoch.

Článok 3

(1) Na vodnom úseku sa hraničná čiara prispôsobuje zmenám strednej čiary koryta riek, potokov alebo kanálov alebo hlavného plavebného koryta splavných riek, ktoré vznikli prirodzenou cestou. Iným zmenám polohy hraničného toku sa hraničná čiara prispôsobí len v tom prípade, keď o tom Strany uzavru osobitnú dohodu.

(2) Pri miestnom určení hraničnej čiary idúcej stredom nesplavných riek, potokov alebo kanálov netreba prihliadať k zátokám a ramenám. Za stred týchto riek, potokov a kanálov sa považuje čiara, ktorá je rovnako vzdialená od vyrovnanej čiary oboch brehov. Ak nemožno presne určiť uvedenú čiaru brehu, považuje sa za stred hraničného toku uvedeného v tomto odseku stredná čiara hladiny za nízkeho vodného stavu.

(3) Vznik zmien uvedených v odseku 1 zisťujú spoločne kompetentné technické orgány oboch Strán.

(4) Keby došlo prirodzenou cestou k zmene polohy koryta, ktorá by mala za následok zmenu štátnej príslušnosti pozemkov, stavieb, technických alebo iných zariadení, hraničná čiara sa nezmení a prebieha naďalej korytom, ktorým prebiehala pred touto zmenou. Ak nedôjde medzi Stranami k dohode o preložení hraničnej čiary do nového koryta, uvedie sa voda spoločným nákladom znovu do pôvodného koryta, ak o to jedna zo Strán požiada do jedného roku od vzniku zmeny. Do tejto doby prislúcha obom Stranám doterajšie právo na užívanie vody z nového riečišťa. Spôsob výkonu tohto práva určia bez meškania kompetentné pohraničné orgány.

(5) Ak nedôjde medzi Stranami k osobitnému dojednaniu o preložení hraničnej čiary do nového koryta a ak nebude voda znovu uvedená do pôvodného koryta, Zmiešaná komisia určí doterajšiu hraničnú čiaru a vyznačí ju tiež v hraničných technických dokumentoch. Pritom možno vyrovnať hraničnú čiaru sledujúcu prv lomenú alebo krivú čiaru rieky, potoka alebo kanálu.

(6) Zmeny v priebehu hraničnej čiary uvedenej v odseku 1 nespôsobia zmenu štátnej príslušnosti ostrovov, ktoré sú v hraničných riekach, okrem prípadu, že by sa Strany dohodli inak.

Článok 4

(1) Priebeh hraničnej čiary v teréne sa vyznačí týmito hraničnými znakmi:

- a) na styčnom bode hraníc Československa-Maďarska-Rakúska - trojbokovou pyramídou zo žuly, na styčnom bode Československa-Maďarska-Sväzu sovietskych socialistických republík, ktorý je v koryte rieky Tisy - tromi železobetónovými stĺpmi;
- b) na bodoch vymedzujúcich jednotlivé hraničné úseky - úsekovými hraničnými medzníkmi;
- c) na bodoch hraničnej čiary vnútri hraničných úsekov podľa dôležitosti bodu hraničnej čiary - hlavnými medziľahlými alebo doplnkovými hraničnými medzníkmi alebo drevenými stĺpmi umiestnenými priamo v hraničnej čiare;
- d) na hraničných tokoch, cestách a priekopách - hraničnými medzníkmi hlavnými, medziľahlými alebo doplnkovými, osadenými na začiatku a na konci zdvojene (párovite) a v ďalšom priebehu striedavo po oboch brehoch hraničných tokov, po okrajoch ciest a priekop.

(2) Opis hraničných znakov a ich polohu vzhľadom k hraničnej čiare určujú hraničné technické dokumenty.

Článok 5

(1) Udržiavať a obnovovať hraničné znaky

- a) osadené zdvojene alebo striedavo pozdĺž hraničných tokov, ciest a priekop bude Strana, na území ktorej sa nachádzajú;
- b) osadené priamo v hraničnej čiare bude Československá republika v hraničných úsekoch IV, VI, VII, VIII, IX a X; Maďarská ľudová republika v hraničných úsekoch I, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVII a XIX.

(2) Trigonometrické a polygónové značky umiestnené v hraničnej čiare udržujú Strany podľa ustanovenia odseku 1 písm. b). Trigonometrické a polygónové značky umiestnené mimo hraničnej čiary a vyznačené v hraničných technických dokumentoch, ako i nivelačné, hydrografické profilové a kilometrové značky umiestnené pozdĺž hraničných tokov, udržiava Strana, na území ktorej sa nachádzajú.

(3) Značky uvedené v odseku 2 môžu orgány, ktoré vykonávajú meračské a hydrotechnické práce, kedykoľvek používať na svoje účely. O vykonávaní zameriavaní treba včas upovedomiť kompetentný technický úrad druhej Strany, ktorý je povinný o tom ihneď upovedomiť kompetentný pohraničný orgán.

Článok 6

Strany sa zaväzujú, že

- a) budú udržiavať hraničné znaky tak, aby zodpovedali údajom uvedeným v hraničných technických dokumentoch;
- b) očistia pozdĺž hraničnej čiary, pozdĺž okrajov hraničných ciest, priekop a pod. a okolo hraničných znakov ležiacich mimo hraničnej čiary jednometrový pruh od rastlín tab, aby priebeh hraničnej čiary bol v teréne zreteľný; v lese a v sadoch sa jednometrový pruh rozumie po vetve stromov;
- c) v hraničnom pruhu sa nepovolí žiadna stavba alebo zariadenie, okrem tých, ktoré slúžia na stráženie štátnych hraníc alebo o ktorých sa obe Strany dohodnú;
- d) kompetentné úrady oboch Strán sa vzájomne upovedomia o čase začatia a mieste čistenia hraničných pruhov aspoň 10 dní vopred.

Článok 7

(1) Kompetentné úrady každej Strany kontrolujú hraničné znaky a hraničné pruhy samostatne. Okrem toho kompetentné úrady oboch Strán vykonávajú každý rok kontrolnú prehliadku spoločne.

(2) Spoločná kontrolná prehliadka sa vykoná v júni každého roku. Presný čas začatia prehliadky určia kompetentné úrady oboch Strán vzájomnou dohodou.

(3) Ak bude kompetentný úrad jednej Strany toho názoru, že treba vykonať v tom istom roku ďalšiu spoločnú kontrolnú prehliadku, požiada o to kompetentný úrad druhej Strany, ktorý nemôže zmariť vykonanie prehliadky. Môže však navrhnúť iný čas prehliadky. K prehliadke musí dôjsť do 10 dní od doručenia pôvodného návrhu.

(4) Opravovať alebo dopĺňovať hraničné technické dokumenty možno len po dohode medzi oboma Stranami. Listiny o oprave a doplnení sa pripoja k hraničným technickým dokumentom.

(5) O dojednaní, ku ktorému dôjde pri spoločnej kontrolnej prehliadke, spíšu zástupcovia kompetentných úradov oboch Strán v jazyku českom alebo slovenskom a v maďarskom protokoly vo dvoch vyhotoveniach. Obe znenia sú rovnako platné.

Článok 8

(1) Ak dôjde k zničeniu, premiesteniu, odcudzeniu, vyvráteniu alebo k poškodeniu hraničných znakov, vykoná ich obnovu alebo opravu kompetentný úrad Strany, ktorá sa má o znak starať, ako ustanovuje článok 5 ods. 1. O začatí týchto prác sú povinné kompetentné úrady Strany upovedomiť kompetentné úrady druhej strany aspoň 20 dní vopred.

(2) Pri obnove hraničných znakov sa má dbať na to, aby bol umiestnený na pôvodné miesto. Treba pritom vychádzať z hraničného technického dokumentu a preskúmať meraním na mieste polohu hraničného znaku. Nové hraničné znaky majú zodpovedať vzorom uvedeným v hraničnom technickom dokumente.

(3) Hraničné znaky, ktoré boli zničené povodňou alebo návalom ľadov, možno premiestiť na také miesto, kde nebudú ohrozené.

(4) Obnovu alebo premiestenie hraničných znakov možno vykonať len so súhlasom kompetentných úradov oboch Strán a za prítomnosti ich zástupcov. Zástupcovia kompetentných úradov oboch Strán spíšu o obnove alebo o premiestení hraničného znaku súhlasné protokoly v jazyku českom alebo slovenskom a maďarskom vo dvoch vyhotoveniach a pripoja k nim situačný náčrtok o prípadnej zmene polohy hraničného znaku. Hraničné technické dokumenty sa opravujú podľa situačného náčrtu.

(5) Odstránenie závady hraničného znaku, ktoré nevyžaduje použitie hraničného technického dokumentu (hraničné znaky uvoľnené, naklonené, otlčené a pod.), môžu vykonať kompetentné úrady Strany povinné na to podľa článku 5 odseku 1 bez účasti zástupcov kompetentných úradov druhej Strany. Treba však vopred o tom upovedomiť pohraničný orgán druhej Strany.

(6) Strany vykonajú potrebné opatrenia, aby hraničné znaky neboli poškodzované a budú stíhať osoby, ktoré zaviniли odcudzenie, zničenie, premiestnenie, vyvrátenie alebo poškodenie hraničných znakov. Náklady na obnovu hraničných znakov v takýchto prípadoch uhradzuje strana, na území ktorej býva vinník. Ak nemožno zistiť, kto bol vinníkom, alebo ak zničenie, vyvrátenie alebo poškodenie znakov je dôsledkom prírodných vplyvov, uhradzuje náklady Strana povinná znaky udržiavať podľa článku 5 ods. 1.

Hlava II **Hraničné vody a cesty**

Článok 9

(1) Za hraničnú vodu sa považuje rieka, potok alebo kanál, ktorými prechádza hraničná čiara.

(2) Strany vykonajú nutné opatrenia, aby osoby bývajúce na ich území zachovávali pri používaní hraničných vôd ustanovenia tejto Zmluvy a rešpektovali práva a záujmy druhej Strany.

Článok 13

(1) Strany sa postarajú o náležité udržiavanie brehov hraničných tokov. Vykonajú tiež všetky opatrenia, aby zabránili úmyselnému poškodeniu brehov hraničných tokov.

(2) Poloha koryt hraničných tokov musí sa udržiavať čo možno bezo zmeny. Kompetentné úrady oboch Strán vykonajú preto potrebné opatrenia na odstránenie prekážok, ktoré môžu spôsobiť zmenu koryta hraničných tokov alebo ktoré sťažujú prirodzený odtok vôd, chod ľadov a splavenín.

(3) Aby sa zabránilo zmenám polohy koryta hraničných tokov, musia byť ich brehy spevnené na miestach, kde to kompetentné úrady Strán spoločne uznajú za nutné.

(4) Pri zmene polohy koryta hraničných tokov vzniknutej činnosťou vody, Strany koryto spoločne opravajú, ak to uznajú za nutné.

(5) Spoločné práce podľa tohto článku sa vykonávajú podľa Dohody medzi Československou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o úprave technických a hospodárskych otázok hraničných tokov zo 16. apríla 1954.

(6) Strana, ktorá poruší záväzky určené v tomto článku, je povinná nahradiť druhej Strane škodu, ktorá jej z toho vznikla.

Článok 14

Prirodzený odtok hraničných vôd na zaplavovanom území možno zmeniť alebo sťažiť zriadením vodných alebo pobrežných zariadení alebo stavieb alebo inými prácami len v prípade, že sa Strany o tom dohodnú.

Článok 15

(1) Korytá hraničných tokov treba čistiť na tých úsekoch, ktoré kompetentné úrady Strán spoločne určujú.

(2) Pri čistení koryt hraničných tokov treba vybrať hmoty rozložiť na takú vzdialenosť, aby nemohlo dôjsť k drobeniu brehu, upchávaniu koryta ani k zníženiu odtoku vody.

Článok 19

(1) Obe strany budú udržiavať na hraničných vodách doterajšie vodné stavby a zariadenia (hrádze, hate a podobne). Odstrániť tieto stavby alebo tieto zariadenia alebo urobiť ich prestavbu, ktoré by mali za následok zmenu koryta alebo vodnej hladiny na území druhej Strany, možno len so súhlasom oboch Strán.

(2) Na hraničných vodách možno zriaďovať nové mosty, prievozy, hrádze, hate, stavidlá, brehové úpravy a iné hydrotechnické zariadenia len na základe dohody oboch Strán.

Článok 20

(1) Mosty vedúce cez hraničné toky, priekopy a podobne udržujú obe strany spoločne. Spôsob udržiavania upravujú osobitné dojednania. Náklady udržiavania mostov uhradzujú strany na polovicu, pokiaľ osobitné dojednania neustanovili alebo neustanovia inak.

(2) Kompetentné úrady každej zo Strán môžu vykonávať technickú prehliadku i na časti hraničného mosta, ktorá leží na území druhej Strany, za prítomnosti zástupcov kompetentných úradov druhej Strany. O zamýšľanej prehliadke sú kompetentné úrady Strany povinné upovedomiť kompetentné úrady druhej Strany aspoň 48 hodín vopred.

(3) Prevádzkový poriadok na mostoch upravujú kompetentné úrady Strán spoločnou dohodou.

Článok 21

(1) Strany sa budú starať o udržiavanie dobrého stavu hradských a vodných ciest vedúcich cez štátne hranice. Strany sú povinné vykonávať ich opravu až po hraničnú čiaru svojím nákladom.

(2) V miestach, kde hraničná čiara pretína železničné trate, hradské alebo rieky, zriadi každá Strana na svojom území primerané označenia štátnych hraníc alebo závary.

Hlava IV

Záverečné ustanovenia

Článok 25

Len čo táto Zmluva nadobudne účinnosť, stráca platnosť technický návod na vykonávanie udržiavacích prác na štátnych hraniciach československo-maďarských podpísaný v Bratislave 9. marca 1949.

Článok 26

Ustanovenia Dohody medzi Československou republikou a Maďarskou ľudovou republikou o úprave technických a hospodárskych otázok hraničných tokov podpísanej v Prahe 16. apríla 1954 ako i platná úprava vodohospodárskych otázok rieky Slanej zostávajú nedotknuté.

Článok 27

Táto Zmluva bude ratifikovaná. Ratifikačné listiny budú vymenené v najkratšej dobe v Budapešti. Zmluva nadobudne účinnosť dňom výmeny ratifikačných listín.

Táto Zmluva platí po dobu päť rokov a predlžuje sa vždy na dobu ďalších päť rokov, pokiaľ niektorá zo zmluvných Strán Zmluvu šesť mesiacov pred uplynutím prebiehajúceho obdobia päť rokov nevypovie.

Článok 28

Táto Zmluva bola spísaná v Prahe 13. októbra 1956 vo dvoch pôvodných vyhotoveniach, každé v jazyku českom a maďarskom, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť.

Na dôkaz toho splnomocnenci túto Zmluvu podpísali a opatrili svojimi pečatami.

Za Československú republiku:

Generálmajor Hlavačka v. r.

Za Maďarskú ľudovú republiku:

Gábri Mihály v. r.

ZÁVEREČNÝ PROTOKOL

Splnomocnenci Československej republiky a Maďarskej ľudovej republiky sa dohodli pri podpise Zmluvy o úprave režimu na štátnych hraniciach takto:

I

K článku 1 Zmluvy

Hraničné dokumenty o vytýčení hraničnej čiary sú:

1. Záverečný protokol Komisie pre úpravu hraníc vytvorenej na základe čl. 1 ods. 4 písm. d) Parížskej mierovej zmluvy, jeho prílohy č. 1 a č. 2 a k nim pripojený Dodatočný protokol č. 1;
2. hraničné technické dokumenty
  - a) zväzok podrobného opisu československo-maďarských štátnych hraníc,
  - b) čiastkové mapy štátnej hraničnej čiary medzi Československom a Maďarskom v pomere 1 : 2 880 a 1 : 5 000,
  - c) poľné náčrty.

II

K článku 3 Zmluvy

1. Zprávy, ktorými sa Strany upovedomujú o zmene stredu hraničných tokov, netreba pripojovať k hraničným technickým dokumentom.
2. Pri zmene územnej príslušnosti ostrovov alebo pri hraničnej demarkácii hraničných vôd sa listiny, ktoré o tom vystaví Zmiešaná komisia, pripoja k hraničným technickým dokumentom.

III

K článku 4 Zmluvy

Označovať hraničnú čiaru spôsobom, ktorý doteraz nebol použitý na vytyčovanie štátnych hraníc, ako i vymeniť doterajšie hraničné znaky za hraničné znaky iného typu, možno len na základe osobitného dojednania Strán.

IV

K článku 10, 11, 12 a 13 Zmluvy

Predpisy o Dunaji ako medzinárodnej vodnej ceste obsahuje Dohovor o režime plavby na Dunaji podpísaný v Belehrade 18. augusta 1948.

V

K článku 13, 15, 19 a 20 Zmluvy

Ak bude potrebné prepraviť za spoločných prác technické potreby a materiál na územie druhej Strany, možno ho prepravovať cez štátne hranice za colnej kontroly bez ciel a poplatkov. Pracovné stroje (traktory, skrapere atď.) treba pri prekročení štátnych hraníc zaznamenať bez zloženia zábezpeky za clo.

VIII

Kde Zmluva hovorí o oslobodení predmetov a materiálu od cla a dávok, nepodliehajú predmety a materiál ani prípadným hospodárskym, dovozným alebo vývozným zákazom a obmedzeniam.

IX

Platby, ktoré treba vykonávať podľa tejto Zmluvy, sa poukážu podľa ustanovení platobnej dohody medzi Stranami platnej v čase vykonávania platby.

Tento Záverečný protokol tvorí integrujúcu časť súčasne podpísanej Zmluvy.

Za Československú republiku:

Generálmajor Hlavačka v. r.

Za Maďarskú ľudovú republiku:

Gábri Mihály v. r.

*) Tu sa vyhlasuje slovenské znenie v Prílohe Zbierky zákonov na str. 15.

